สาเหตุที่ทำให้การเลี้ยงไก่ต้องล้มเลิก

รวบรวมโดย สวัสดิ์ เรืองสุนทร ฟาร์มวัฒนา พระโขนง

นิตยสารจากสหรัฐอเมริกาฉบับหนึ่งเล่าว่า ศาสตราจารย์วิลลาร์ด ซี. ทอมป์สัน (Professor Willard C. Thompson) ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาการเลี้ยงไก่แห่งมหาวิทยาลัย Rutgers นิวเยอร์ซี ได้ทำการค้นคว้าหาสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้เจ้าของฟาร์มเลี้ยงไก่ยางรายต้องล้มเลิกกิจการ และได้พบสาเหตุ ๑๐ ประการดังจะได้กล่าวต่อไป.

โดยที่เวลานี้ในเมืองเราได้มีผู้นิยมเลี้ยงไก่เป็นอาชีพเพิ่มขึ้น ดังจะได้เห็นจากรายงานซึ่ง คุณหลวงสุวรรณวาจกสิกิจอ่านเสนอท่านนายกรัฐมนตรี ในวันประชุมใหญ่แจกถ้วยทอง เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๙๓ ว่าขณะนี้มีผู้เลี้ยงไก่เป็นจำนวนหลายพันตัวอยู่หลายราย และยังมีคนอื่นๆ ที่จะเลี้ยงเป็นอาชีพขึ้นมาอีกไม่น้อย ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากจะนำข้อสังเกตของท่านศาสตราจารย์ทอมป์สันมาเล่าสู่กันฟัง เพื่อเป็นแนวปฏิบัติของพวกเรา ใช้แก้ไขอย่าให้การเลี้ยงไก่เป็นอาชีพต้องสดุดยุติลง ดังเช่นการเลี้ยงไก่ครั้ง พ.ศ. ๒๔๘๒ โน้น ก็คงจะเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย.

ผู้เขียนเองก็เป็นคนเลี้ยงไก่ และมีรายได้จากไก่ ฉะนั้นการที่เสนอเรื่องนี้มา จึงขอให้เป็นที่เข้าใจเสียก่อนว่า ทำขึ้นด้วยเจตนาดีและบริสุทธิ์ใจ ไม่ใช่จะมาทักท้วงหรือหยุดยั้งความตั้งใจของท่านผู้ใดที่จะคิดเลี้ยงไก่เป็นอาชีพให้ล้มเลิก ตรงกันข้าม ผู้เขียนประสงค์ที่จะเห็นทุกท่านดำเนินกิจการจนเป็นผลสำเร็จ จึงได้พยายามทำข้อสังเกตของผู้เชี่ยวชาญมาเสนอ.

การทำงานสิ่งใด ถ้าหากเราจะได้มีโอกาสพิจารณาทางได้และทางเสียของงานนั้นๆ ก่อนปฏิบัติการลงไปจริงจังแล้ว เราย่อมจะได้ประโยชน์ยิ่งกว่าการปฏิบัติไปโดยมองแต่จากแง่ที่คิดด้านเดียว ยิ่งในการเลี้ยงสัตว์ด้วยแล้ว ถ้าท่านจะคิดตัวเลขเพียงยนกระดาษหรือคิดลูกคิดรางแก้วหาได้ไม่ เพราะผลของมันมักจะทำให้ท่านปวดศีรษะเสมอ เนื่องด้วยมีอุปสรรคต่างๆ เกิดขึ้นแทบทุกกรณี ดังนั้นการที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อสังเกตไว้ จึงเป็นเหมือนหนึ่งแสงสว่างที่จะช่วยให้พวกเราประกอบอุตสาหกรรมเลี้ยงไก่ได้สำเร็จผลแน่นอนยิ่งขึ้น.

ท่านศาสตราจารย์ทอมป์สัน กล่าวไว้ว่า เหตุต่าง ๆ ๑๐ ข้อนั้น ๙ ข้อแรกเราสามารถที่จะแก้ไขหรือหลีกเลี่ยงได้ นอกจากข้อสุดท้ายข้อเดียว.

สาเหตุ ๑๐ ประการนั้นคือ

๑. เลี้ยงไก่ที่มีคุณภาพต่ำ ข้อนี้เหตุสำคัญที่ทำให้การเลี้ยงไก่ต้องล้มเลิกเพราะในทุกวันนี้ การเลี้ยงไก่ต้องใช้ทุนค่าอาหารสูง เมื่อท่านมีพันธุ์ไก่ที่ไม่ไข่ให้พอหรือเติบโตช้า ผลได้จากไข่ย่อมไม่พอกับค่าใช้จ่ายอันสูง และดังนั้นกิจการของท่านก็จะยืนอยู่ไม่ได้.

ข้อแนะนำ คือว่า จงเลี้ยงไก่ที่มีคุณภาพสูง ไข่ดกและแข็งแรง.

๒. โรค ปัญหาเรื่องโรคเป็นปัญหาสำคัญ ถ้าไม่สามารถควบคุมโรคหรือป้องกันโรคไม่ให้เกิดได้แล้ว ถึงจะมีไก่สักปานใดก็ช่วยท่านไม่ได้ การที่จะเลี้ยงไก่ตัวหนึ่งให้โตขึ้นมาจนได้ไข่นั้น ย่อมสิ้นเปลืองเงินทอง และเมื่อไก่ตายไปแต่ละตัว ต้นทุนย่อมไปเพิ่มอยู่กับตัวที่รอดอยู่เสมอไป ดังนั้นจึงเป็นการสิ้นเปลืองเงินทุนของท่านยิ่งขึ้น ถ้าไก่ตายมาก ทางที่ดีก็คือต้องพยายามป้องกันให้ไก่ของท่านตายแต่น้อยที่สุด.

ข้อแนะนำ คือหมั่นตรวจตราไก่ของท่านดูที่อยู่อาศัย อาหารบริบูรณ์หรือไม่ สุขภาพสมบูรณ์ดีไหม หากมีอะไรสงสัยควรหารือสัตวแพทย์กรมปศุสัตว์ ๆ หรือสัตวแพทย์ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ ทันทีควรรีบปฏิบัติโดยด่วนจะช่วยท่านได้มาก.

๓. ทุนไม่พอ เรื่องทุนไม่พอ ก็เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้กิจการอันกำลังก้าวหน้าหยุดชงักลงได้ การเลี้ยงไก่ถ้าจะทำให้เป็นล่ำเป็นสัน จนเข้าขั้นอุตสาหกรรม หรือเป็นอาชีพอันดีแล้ว ก็ย่อมจะต้องการทุนหมุนเวียน และทุนนอนเช่นเดียวกับกิจการอื่น ๆ เหมือนกัน ถ้าทุนของท่านไม่ดี งานก็ไม่ก้าวหน้าไปได้ มีแต่จะถอยหลัง หรือย่ำเท้าเท่านั้นเอง.

ในเรื่องทุนนี้ ถ้าหากรัฐจะได้สอดส่องหรือหาทางอย่างใดช่วยเหลือให้นักเลี้ยงไก่ได้ขยายกิจการของเขาออกไปได้แล้ว ก็จะเป็นทางที่ดีที่สุดทางหนึ่ง ที่จะช่วยให้อุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่ในเมืองไทยได้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ถ้าเพียงแต่จะปล่อยให้ต่างคนดำเนินงานไปตามยถากรรมดังเช่นทุกวันนี้แล้ว ก็มีหวังที่จะได้เห็นยางแห่งต้องหยุดชงักขยายกิจการในไม่ช้า.

เพื่อนของผู้เขียนคนหนึ่ง ได้ทุ่มเทเงินลงทุนไปในกิจการเลี้ยงไก่ของเขาแล้วถึง

สองแสนบาท แต่ว่ากิจการของเขาก็ยังไม่ดำเนินก้าวหน้าไปถึงจุดที่มุ่งไว้ ทั้งนี้เพราะต้องลงทุนในเรื่องค่าปลูกสร้างโรงเรือนและซื้อที่ดินมาก ตัวอย่างเช่นนี้ย่อมเกิดแก่นักเลี้ยงไก่ที่ประสงค์ขยายงานให้กว้างขวางเพื่อเป็นอุตสาหกรรมทุกคน.

หากรัฐพียงแต่ให้เข้าหน้าที่โฆษณาส่งเสริมซื้อชวน ครั้นเมื่อทำลงไปแล้ว ไม่ช่วยอุ้มชูบ้าง ก็เป็นที่แน่นอนว่า คนทุนน้อยจะขยายงานออกไปได้ยากมาก.

๔. งานไม่มีระเบียบ การทำงานไม่มีระเบียบในเรื่องการเลี้ยงไก่ ย่อมเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ท่านต้องขาดทุนอย่างไม่ต้องสงสัย ทั้งนี้หมายถึงการใช้แรงงาน, เวลา, เครื่องอุปกรณ์และความสดวกอื่น ๆ ไม่ถูกต้องตามที่ควร.

๕. การทำบันทึกและบัญชีไม่ถูกต้อง ย่อมมีส่วนทำให้กิจการเสียหายไปด้วยเหมือนกัน ทะเบียนและบันทึกต่าง ๆ มีความสำคัญอยู่มากในเรื่องการเลี้ยงไก่ เพราะว่ามันย่อมช่วยชี้ให้เจ้าของผู้เลี้ยงทราบอยู่เสมอว่า กิจการของเขาดำเนินไปแค่ไหนอย่างใด จะขาดทุนหรือมีกำไรเพียงใด.

๖. ไม่ทำตัวให้เป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ ผู้เลี้ยงไก่เป็นอาชีพหรืออุตสาหกรรม จำเป็นต้องทำตัวให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ เพราะอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่นั้น เปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วและบ่อย ๆ ไม่มีนักเลี้ยงไก่คนใดจะดำเนินกิจการไปโดยเอกเทศได้ เขาจำเป็นต้องเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ และศึกษากิจการใหม่ ๆ ต่าง ๆ อยู่เสมอ.

๗. ปัญหาเรื่องตลาด เป็นปัญหาใหญ่ยิ่งของบรรดานักเลี้ยงไก่เมืองไทยมาช้านานแล้ว โดยที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคอยู่ห่างไกลกันมาก ผู้ผลิตจึงถูกคนกลางกดราคามากมาย และการเช่นนี้ย่อมทำให้ผลกำไรอันผู้ผลิตควรจะได้ลดน้อยลง ข้อนี้เป็นประเด็นสำคัญ เพราะการเลี้ยงไก่นั้นผลกำไรเฉพาะหน่วยมีน้อยอยู่แล้ว.

การแก้ก็คือ ผู้ผลิตจะต้องพยายามให้สินค้าผ่านคนกลางให้น้อยที่สุด หรือถ้าจะหาทางจำหน่ายให้ได้ถึงผู้บริโภคเองก็ยิ่งดี.

ปัญหาเรื่องตลาดนี้ ในต่างประเทศเขามิได้ทอดทิ้งให้คนเลี้ยงไก่ต้องช่วยตัวเองเลย ในออสเตรเลีย รัฐเขาช่วยจัดตั้ง Egg Marketing Board หรือคณะกรรมการควบคุมการจำหน่ายไข่ กรรมการคณะนี้มีหน้าที่ช่วยในการจัดหาตลาด การจำหน่าย

ออกนอกประเทศ ควบคุมคุณภาพของไข่ ควบคุมราคาให้อยู่ในมาตรฐานสมควร ฯลฯ

ในสหรัฐอเมริกา รัฐของเขาช่วยนักเลี้ยงไก่จนถึงว่า ในขณะนี้คนเลี้ยงไก่กันมากไข่เหลือ รัฐก็รับซื้อเอาไปทำไข่ผง Dried Eggs แล้วเอาเก็บรักษาไว้ในถ้ำของภูเขาแห่งหนึ่งในรัฐแคนซัส เมื่อเร็วๆนี้ ส.ร.อ. ได้ตกลงขายไข่ผงหนักถึง ๓๑,๘๑๕,๐๐๐ ปอนด์ ให้แก่อังกฤษเป็นราคา $ 1,000,000 ไข่ผงที่ขายไปนี้เป็นจำนวนเท่ากับ ๓๕ เปอร์เซนต์ของไข่ที่รัฐซื้อจากรายฎรมาเก็บไว้ทั้งหมด และช่วยให้รัฐมีที่ว่างสำหรับเก็บไข่ที่ล้นตลาดได้อีกต่อไป ถ้ารัฐของเขาไม่ช่วยด้วยวิธีนี้ ก็น่ากลัวว่าการเลี้ยงไก่ในอเมริกาคงจะล้มเลิกไปเป็นอันมากแล้ว ไข่ผงจำนวนนี้รัฐบาล ส.ร.อ. ซื้อตุนไว้เป็นราคาถึง $ 46,000,000 แต่ขายไปเพียง $ 1,000,000 เท่านั้น ดังนี้จะเห็นได้ว่ารัฐบาลของเขายอมขาดทุนเพื่อช่วยรายฎรและช่วยอุตสาหกรรม การเลี้ยงไก่ของเขามากเพียงใด.

สำหรับเมืองไทย ถ้าท่านผู้เชี่ยวชาญจะมองหาทางไว้เสียแต่เนิ่นๆ ก็คงจะไม่เป็นการเสียหายอย่างใด หรือจะหาทางช่วยให้ไปขายต่างประเทศได้ โดยตั้งเป็นองค์การก็คงจะดีไม่น้อย.

๘. มีสินค้าไม่ตรงตามความต้องการของตลาด การไม่สนองสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด ย่อมเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้รายได้ลดลง และทำให้เกิดความสิ้นเปลืองได้ ตัวอย่างเช่นตลาดต้องการไข่เปลือกสีขาว แต่ผู้เลี้ยงไก่ผลิตไข่สีแดงออกขายดังนี้ การขายย่อมผิดเป็นของธรรมดา แต่ในข้อนี้เมืองไทยยังไม่เป็นปัญหา เพราะผู้บริโภคไข่ในเมืองไทยไม่เลือกสีเปลือกไข่ ดังเช่นในต่างประเทศ ซึ่งบางเมืองชอบไข่สีขาว บางแห่งกลับนิยมไข่เปลือกแดง.

แต่เราพบปัญหาเรื่องขายตัวไก่ คือพวกนักเลี้ยงไก่ในเมืองไทย นิยมเลี้ยงไก่เล็กฮอร์นขาวกันมากเพื่อเอาไข่ แต่เมื่อมีแม่ไก่แก่ที่คัดทิ้งแล้ว หรือไก่หนุ่มที่จะรุออกขายนั้น ผู้รับซื้อหรือผู้ตั้งโรงฆ่าไก่ซึ่งเป็นชาวจีน ไม่ยอมซื้อไก่เล็กฮอร์นขาว โดยถือว่าไก่ขาวเป็นไก่ข้าวไก่ผีหรืออะไรทำนองนั้น และติว่าเนื้อน้อย ส่วนไก่โรค, บาร์, อ๊อสตราล๊อป, อูฯลฯ นั้นไม่เป็นปัญหา ยิ่งชอบนัก เพราะเนื้อดีน้ำหนักมาก.

อย่างไรก็ดี นักเลี้ยงในเมืองเราเป็นส่วนมาก รวมทั้งผู้เขียนด้วยซึ่งกำลังเลี้ยงไก่เล็กฮอร์นขาว ยังหวังอยู่ว่าทางการ

อาจใช้ทำตั้งโรงฆ่าไก่ขึ้น แล้วรับซื้อไก่ขาวจากพวกเราได้แน่นอน เมื่อนั้นเราก็จะเลี้ยงไก่เล็กฮอร์นขาวด้วยใจสบาย ไม่ต้องห่วงในเรื่องตลาด เมื่อถึงคราวจะขายตัวมันหรือมิฉะนั้นเราก็อาจต้องหันมาเลี้ยงไก่โร๊ดไก่ยาร์, ไก่อ๊อสตราล๊อป และลูกผสมที่ใช่ตกเนื้อดี เพื่อสนองให้ตรงกับความต้องการของตลาดต่อไป.

๙. เลี้ยงไก่จำนวนน้อยเกินไป การเลี้ยงไก่จำนวนน้อยเกินไป ย่อมมีรายได้ไม่พอกับความสิ้นเปลือง ทั้งเงินทอง และเวลา.

ในบางขณะที่ไข่มีราคาแพง และค่าผลิตไข่ต่ำ (อาหารไม่สูงนัก) การเลี้ยงไก่ฝูงเล็ก ๆ ก็พอไปได้ แต่ในขณะที่ค่าผลิตไข่สูง ผู้เลี้ยงไก่ฝูงเล็กย่อมจะรู้สึกลำบาก เพราะ รายได้ ไม่คุ้ม กับ รายจ่าย ดังกล่าวแล้ว.

๑๐. ภัยจากธรรมชาติ อันได้แก่ภัยที่เกิดจาก ฝน, พายุ, น้ำท่วม ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งสุดวิสัยที่มนุษย์จะช่วยได้เหล่านี้ หากเกิดขึ้นแก่ใครก็อาจทำให้ถึงแก่ล้มจมไปได้ นอกจากนี้แล้วก็มี อนาคารล้ม (นักเลี้ยงไก่เมื่องนอกมีเงินฝากอนาคาร) หรือเกิดเจ็บป่วย ล้มหมอน นอนเสื่อไปเป็นเวลานาน ๆ.

ในข้อนี้ ท่านศาสตราจารย์ทอมป์สันไม่อาจเสนอ ข้อแก้ไข (Antidotes) ให้ได้ นอกจากจะขอแนะนำว่า จงใช้ความระมัดระวังหมั่นเฝ้าสังเกตเหตุ "เล็ก ๆ น้อย ๆ" แล้วแก้ไขเสียก่อนที่มันจะขยายตัวใหญ่โตจนแก้ไม่หาย.

เมื่อท่านได้ผ่านข้อสังเกตของท่านศาสตราจารย์ทอมป์สันมาแล้ว จงลองวิเคราะห์กิจการของท่านดู จะเห็นได้ว่าข้อขัดข้องต่าง ๆ ย่อมมีสาเหตุมาจากข้อสังเกตข้อใดข้อหนึ่งในสิบข้อดังกล่าวแล้ว จงหาทางแก้ไขเสีย เตรียมไว้ในยามเมื่อเหตุการณ์ดีท่านมีกำไรงาม ยามเหตุการณ์ร้ายมาท่านอาจทนสู้ไปได้พลาง ๆ จนกว่าเหตุร้ายนั้นจะผ่านไป ดังนี้การเลี้ยงไก่ของท่าน ก็คงจะทนอยู่ได้ไม่ล้มเหลว.

กสิกรทุกคนจะพบความสำเร็จได้ ย่อมต้องมีการ "เสี่ยง" ผู้ไม่ยอม "เสี่ยง" ย่อมไม่มีโอกาสจะพบความสำเร็จได้เลย.

จาก Farming today december 1946.